

Samfundet S:t Erik
Stockholm

Till

Stadsbyggnadskontoret
stadsbyggnadskontoret@stockholm.se
Byggnadsnämndens ledamöter
C.c. Mattias Hagegård

YTTRANDE

2026-03-24

Hamnmästaren 1 m fl, Nobelcenter, ansökan om bygglov, dnr 2023-09842

Ståndpunkt

Samfundet S:t Erik avstyrker bifall till ansökan om bygglov.

Ärendet

Föreliggande ärende innebär att Nobelcenter utnyttjar en byggrätt i detaljplan Dp 2005–08976 för att uppföra en publik byggnad vid Stadsgården för sin verksamhet. Bygglövsansökan visar en byggnad med fasader i tegel. Horisontella band av natursten i höjd med fönstren kontrasterar mot släta tegelväggar, och byggnadens krön är i samma material. Taken består delvis av terrasser. Huvudentrén nås via Katarinaparken och en ny trappa leder från terrassen framför byggnaden ned till Stadsgårdskajen.

Detaljplanen upphävdes av mark- och miljödomstolen efter att den överklagats av fastighetsägaren till bakomvarande KF-huset (Tranbodarne 11) och ”Glashuset” (Borgmästaren 1). Staden överklagade i sin tur domslutet till Mark- och miljööverdomstolen. Efter att staden överlät byggrätterna i planområdet till fastighetsägaren drog denne tillbaka överklagandet, varpå domen ändrades och planen vann laga kraft. Fastighetsägaren överlät i ett senare skede den ena, nu aktuella byggrätten till Nobel Center och kompenserades med byggrätt på annan plats i innerstaden.

Synpunkter

Samfundet har ingenting att invända mot huset i sig, vare sig vad gäller verksamheten eller arkitekturen, men placeringen framför den omsorgsfullt gestaltade stadsfronten mot vattnet är mycket olycklig. Den förstör den konstnärligt och kulturhistoriskt värdefulla stadsbilden där KF-huset och Glashuset är lysande exempel på en medvetet gestaltad stadsfront mot stadens vatten. De båda byggnaderna fångar upp förkastningsbranten – som är ett viktigt uttryck för riksintresset Stockholms innerstad – på ett förtjänstfullt sätt.

Samfundet bedömer även att bygglövsansökan bör avslås på grund av att den är planstridig. Användningsbestämmelsen CK i detaljplanen innebär att ”Publika verksamheter ska inrymmas i bottenvåning (mot park och kaj)”. I ansökan upptas bottenvåningen av teknik, inlastning, miljörum och utrymmen för annan icke-publik användning. Även om ansökan ändras så att byggnaden innehåller publika verksamheter mot kajen kvarstår dock det stora problemet med placeringen framför stadsfronten.

Samfundet ser sig därför föranlett att påminna om att genomförandetiden för planen gick ut 2023. Den gäller visserligen så länge ingen ny detaljplan föreligger, men eftersom den är utgången har staden möjlighet att avvisa bygglovsansökan med hänvisning till att arbete med planändring pågår. En ny detaljplan bör i detta fall utsläcka byggrätterna framför den befintliga bebyggelsen för att bevara den befintliga stadsfronten.

Nobelcenter skall naturligtvis kompenseras av staden med motsvarande byggrätt på lämpligare plats. Ägaren av den andra byggrätten har däremot redan blivit kompenserad varför något skadestånd inte borde komma ifråga.

För Samfundet S:t Erik

Knut Weibull
Ordförande

Ann-Sofi Thurne Rundquist
Vice ordförande

Ola Andersson
Styrelseledamot